



Justitiedepartementet

Åklagarenheten

Rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 9-10 juni 2011

Dagordningspunkt 24

Rubrik: Utkast till rådsslutsatser om Eurojusts årsrapport 2010

Dokument:

9361/11 EUROJUST 60 CATS 23 EJM 48 COPEN 88 (bifogas)

10248/11 EUROJUST 74 CATS 34 EJM 60 COPEN 111 (utkast från den 16 maj 2011) (bifogas)

Bakgrund

Den 28 februari 2002 beslutade rådet att inrätta Eurojust, ett organ för förbättrat åklagarsamarbete vid gränsöverskridande brottsutredningar (2002/187/RIF). Arbetet med att lämna olika former av bistånd till åklagare i deras operativa verksamhet är Eurojusts och de nationella medlemmarnas viktigaste uppgift. Rådet beslutade i december 2008 om att Eurojust ska förstärkas och få nya befogenheter och redskap. Beslutet ska vara genomfört den 4 juni 2011. Det innebär ökade möjligheter att göra det internationella åklagarsamarbetet genom Eurojust snabbare och resultaten säkrare.

Enligt beslutet om att inrätta Eurojust ska ordföranden i Eurojust varje år lämna rådet en skriftlig redogörelse för sin förvaltning och Eurojusts verksamhet. För detta ändamål ska ordföranden förelägga rådet en årsrapport om Eurojusts verksamhet och om de kriminalpolitiska problemen inom Europeiska unionen. Eurojust har nu lämnat årsrapport för 2010.

Rådet förväntas vid sitt möte den 9-10 juni anta rådets slutsatser om den nionde årsrapporten från Eurojust (kalenderåret 2010).

Rättslig grund och beslutsförfarande

-

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar årsrapporten och kan godkänna utkastet till rådsslutsatser.

Sverige vill poängtera att det är av grundläggande betydelse att Eurojust snabbt fortsätter att utvecklas operativt.

Sverige vill särskilt understryka vikten av att samtliga medlemsstater implementerar rådets beslut från 2008 om förstärkning av Eurojust.

Europaparlamentets inställning

-

Förslaget

- Årsrapportens innehåll i korthet

Ekonomi och utvecklingsområden

Under 2010 har Eurojust för första gången utarbetat en flerårig strategiplan som ska gälla för åren 2012-2014. Planen ställer upp följande fyra strategiska mål; förbättra det operativa arbetet, att Eurojust ska bli centrum för ett effektivare rättsligt samarbete mot gränsöverskridande brottslighet, förbättra relationerna med nyckelorganisationer och åstadkomma effektivare arbetsmetoder.

Eurojusts budget för 2010 var 30,2 miljoner euro. Eurojust höll sig inom de angivna budgetramarna. Nederländerna har erbjudit sig att bekosta och bygga nya lokaler till Eurojust till utgången av år 2015.

Ärendehandläggningen

Under 2010 hänvisades 1 424 ärenden till Eurojust, vilket var en ökning med 4 % jämfört med 2009. I ca. 20 % av dessa ärenden var tre eller flera länder involverade. Eurojust har under 2010 prioriterat bekämpandet av brott som riktar sig mot de egna medborgarna. Det har inneburit att ett särskilt fokus har riktats mot brottstyperna terrorism, narkotikasmuggling, människohandel, bedrägeri, korruption, it-relaterad brottslighet och penningtvätt. Dessa brottstyper hänvisades 1 015 gånger till Eurojust, vilket innebar en ökning om 4 % jämfört med 2009.

Bedrägerier och narkotikasmuggling utgör fortfarande de vanligaste brottstyperna vid Eurojust med 221 respektive 230 hänvisade ärenden. Ärenden rörande korruption har ökat markant under 2010 från totalt 20 till 31 ärenden vilket innebär en ökning med 55 %.

Antalet samordningsmöten under 2010 uppgick till 141 vilket var en ökning med 7 % jämfört med 2009. Två tredjedelar av dessa möten involverade tre eller flera länder och cirka 90 % av mötena gällde prioriterade brottstyper.

Samverkan med EU- institutioner

Eurojust har fortsatt och fördjupat sitt samarbete med olika operativa och strategiska institutioner såsom Europeiska Rättsliga Nätverket (EJN), Europol, Europeiska Byrån för Bedrägeribekämpning (OLAF) , Frontex och Europeiska polisakademin (CEPOL) . Eurojust har även utvecklat sina relationer med de viktigaste EU institutionerna t.ex. genom att kommissionären för rättvisa, grundläggande rättigheter och medborgarskap Viviane Reding besökte Eurojust i juni 2010 för att diskutera dess arbete och framtid. Eurojust har även bidragit med expertis i arbetet med framtagande av förslaget om en europeisk utredningsorder (EIO).

Samverkan med tredje land och utomeuropeiska organisationer

Under 2010 utökade Eurojust sin internationella räckvidd avseende rättsligt samarbete. Den 26 februari 2010 undertecknades en överenskommelse mellan Eurojust och FN:s drog- och brottsbekämpning(UNODC). Vidare har länderna Brasilien, Kap Verde, Indien och Kazakstan lagts till nätverket av kontaktpunkter i tredje land. Förhandlingar avseende ingående av ett samarbetsavtal med Ukraina återupptogs under året. I juni informerade Eurojust rådet om sina planer på att påbörja formella förhandlingar om ingående av ett samarbetsavtal med Liechtenstein och den 23 juni 2010 trädde samarbetsavtalet med Republiken Makedonien i kraft.

Informationsteknologi

Eurojust har under året fortsatt att utveckla sitt ärendehanteringssystem (CMS). En arbetsgrupp har bildats för att förbereda och driftsätta de tekniska förändringar som är nödvändiga för genomförandet av rådets beslut om förstärkning av Eurojust.

Allmänhetens tillgång till Eurojusts handlingar

Under 2010 har fyra förfrågningar avseende utfående av handlingar från Eurojust inkommit, varav tre avsåg utredningar eller åtal där Eurojust varit inblandat och en avsåg personalfrågor. Förfrågan avseende personal avslogs medan viss information lämnades ut i övriga fall.

- Rådsslutsatsernas innehåll

Utkastet till rådsslutsatser består av 28 punkter. Innehållet i dessa punkter är bl.a. följande.

Rådet välkomnar rapporten och noterar med uppskattning att de flesta av de mål som satts upp för 2010 har uppnåtts eller är att på väg att uppnås.

Rådet välkomnar att detta års rapport har omarbetats avsevärt och att fler exempel ges liksom rekommendationer om hur det rättsliga samarbetet kan förbättras.

Rådet noterar att såväl antalet ärenden som antalet samordningsmöten vid Eurojust ökar och att ca 20 % av alla ärenden involverar tre eller fler länder.

Mot bakgrund av det ökade antalet ärenden upprepas att Eurojust ska fokusera på att förse medlemsstaterna med hjälp i komplicerade ärenden som behöver samordning snarare än enklare bilaterala ärenden som i huvudregel bör hänskjutas till det europeiska rättsliga nätverket (EJN). Rådet uppmanar Eurojust att fortsätta att ta fram och genomföra mekanismer för att förbättra samarbetet med EJN. Vidare uppmanar rådet medlemsstaterna att uppmuntra sina rättsliga myndigheter att fullt ut utnyttja de möjligheter som rådets beslut om förstärkning av Eurojust innebär.

Rådet delar Eurojust analys att gränsöverskridande utredningar och lagföring är svåra att hantera och resursintensiva samt noterar i detta sammanhang det potentiella mervärde som Eurojust kan tillföra de nationella rättsliga myndigheterna.

Rådet noterar med intresse och oro Eurojusts iakttagelser vad gäller berörda myndigheters svårigheter med gränsöverskridande bevisinhämtning, bl.a. beror problemen på den stora mängden instrument och att alla medlemsstater inte har ratificerat eller fullständigt genomfört dem. Rådet anmodar sina förberedande organ att intensifiera arbetet med att ta fram instrument på europeisk nivå för att komma till rätta med problemen och i synnerhet utkastet till direktiv om en europeisk utredningsorder.

Rådet noterar en positiv trend av medlemsstaternas genomförande av Eurojust beslutet artikel 7(2) och (3) som gäller möjligheterna att hänskjuta normala svårigheter och behörighetskonflikter till Eurojust. Rådet uppmanar medlemsstaterna att ytterligare undersöka möjligheterna att använda dessa bestämmelser och uppmanar Eurojust att rapportera om detta i kommande årsrapport.

Rådet noterar att ärenden avseende verkställande av europeisk arresteringsorder (EAW) fortfarande utgör en mycket hög andel, ca 20 %, av ärendena som hänvisas till Eurojust samt välkomnar bidrag som kan identifiera problem med det praktiska genomförandet av en europeisk arresteringsorder. Rådet anmodar medlemsstaterna att ytterligare sprida information om existensen av europeisk arresteringsorder bland sina praktiker.

Rådet delar Eurojusts bedömning av betydelsen av samordningsmöten för utredning och lagföring vid gränsöverskridande brottslighet.

Rådet uppskattar samarbetet mellan Eurojust och OLAF och uppmuntrar Eurojust och OLAF att fortsätta sitt samarbete mot bedrägeri, korruption och annan brottslighet mot finansiella intressen inom EU.

Rådet välkomnar ett fortsatt fördjupat samarbete mellan Eurojust och CEPOL i enlighet med det samförståndsavtal som trädde i kraft den 1 januari 2010.

Rådet upprepar betydelsen av ett effektivt och snabbt implementerande av rådets beslut 2008 om förstärkning av Eurojust, vilket enligt beslutet ska ske senast den 4 juni 2011.

Rådet uppmanar Eurojust att påskynda inrättandet av ett system för journalsamordning och emotser att verksamheten kommer igång under 2011.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

-

Ekonomiska konsekvenser

-

Övrigt

-